

Hjerte- og karsykdommer og diabetes hos innvandrere i Oslo

Innvandrere fra Asia og Afrika har høyere forekomst av hjerte- og karsykdommer og diabetes og får diagnostisert type 2-diabetes tidligere enn etnisk norske.

Innvandrere og nordmenn med innvandrerforeldre utgjorde 12% av befolkningen i Norge og 30% av innbyggerne i Oslo i 2013. Fastlegene har en sentral rolle i behandlingen av pasienter med type 2-diabetes og hjerte- og karsykdom. Vi har visst lite om forekomst og behandling av disse sykdommene i forskjellige etniske grupper.

I min doktoravhandling *Cardiovascular disease, diabetes and ethnicity* har jeg vist at forekomsten av diabetes og hjerte- og karsykdommer var minst dobbelt så høy i innvandrergrupper fra Asia og Afrika som hos etnisk norske og at gjennomsnittsalderen når diagnosen type 2-diabetes ble stilt var 8–15 år lavere. De etniske forskjellene i hjerte- og karsykdommer var særlig store når det gjaldt personer uten diabetes. De fleste med type 2-diabetes som gikk til kontroll hos

fastlege fikk målt blodtrykk, langtidsblodsukker og kolesterolnivå, som anbefalt i nasjonale retningslinjer. Innvandrere med type 2-diabetes hadde høyere langtidsblodsukker enn etnisk norske, til tross for at de fikk mer intensiv medikamentell behandling.

Resultatene bør føre til økt bevissthet hos fastleger og annet helsepersonell om disse betydelige etniske helseforskjellene. Arbeidet med tidlig diagnostikk av type 2-diabetes og primærforebygging av hjerte- og karsykdommer hos minoritetsgrupper bør intensivere. Samfunnets arbeid med forebygging av type 2-diabetes og hjerte- og karsykdommer hos etniske minoriteter må styrkes gjennom kultursensitive strategier.

Anh Thi Tran
a.t.tran@medisin.uio.no

Anh Thi Tran.
 Foto: Privat

Disputas

Anh Thi Tran disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 15.11. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Cardiovascular disease, diabetes and ethnicity. Quality of diabetes care in a multiethnic general practice population in Oslo.*

Håndballfinter og korsbåndsskader

Måten håndballspillere utfører hopp og finter på, bestemmer knebelastningen og kan være med på å forklare hvem som har økt risiko for fremre korsbåndsskader.

Risikoen for fremre korsbåndsskader avhenger av hvordan håndballspillere belaster knærne, men forebyggende trening kan redusere skadeforekomsten med mer enn 60%. Ofte anvendes en fall-hopp-bevegelse for å teste skaderisikoen, men den prediktive verdien av denne testen er svak.

I mitt doktorgradsarbeid undersøkte jeg kvinnelige eliteseriespillere i håndball med tredimensjonal bevegelsesanalyse. Undersøkelsen ble gjort ved Senter for idrettskadeforskning. Vi fant at en finteteknikk med smale finter, knær over tær og tålandinger kan redusere belastningen på knærne betraktelig. I en sammenlikning av hopp og finter var det liten sammenheng mellom hvilken knebelastning de enkelte utøverne hadde i de to bevegelsene. Avhandlingen viser også at enkelte typer bevegelsesanalyse leder til feil konklusjoner.

Den begrensede sammenhengen mellom

høy knebelastning i henholdsvis hopp og finter for den enkelte forklarer hvorfor screeningtester ikke forutsier korsbåndsskade, ettersom skadene typisk skjer i fintebevegelser, ikke i kontrollerte hopp. Konsekvensen er at alle spillere bør gjennomføre forebyggende trening, uavhengig av antatt skaderisiko. En finteteknikk som beskrevet over er et naturlig mål for slik trening.

De håndballspillerne som er testet i dette prosjektet, følges i en prospektiv kohortstudie for å finne årsakene til fremre korsbåndsskader. Når dette materialet gjøres opp, vil vi ha bedre kunnskap om hvilke bevegelsesmønstre som gir økt risiko for fremre korsbåndsskader og dermed om hvordan man bør trene for å unngå skade.

Eirik Klami Kristianslund
eirik.kristianslund@gmail.com

Eirik Klami
 Kristianslund.
 Foto: Anders
 Egeland

Disputas

Eirik Klami Kristianslund disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 1.11. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Motion analysis of drop jumps and cutting maneuvers – methodology and implications for ACL injury screening and prevention.*